

den meget ærede Minister ikke havde tiltraadt det første Forslag, men havde fundet, at Regjeringen hellere burde uddøle Tilskudene end Sædeselskabet, vilde jeg have høiet mig derfor, idet jeg lægger den største Vægt paa, at der i den Retning bliver gjort Skridt til Hæveanlæg og i det Hele taget Plantning i det Smaa i den vestlige Del af Syl-land, hvor der i saa høi Grad trænges dertil. Men naar Ministeren ikke har næret nogen Betænkelse ved at overdrage Ledelsen deraf til Sædeselskabet, kan det kun være mig hjært, eftersom ogsaa jeg har den Formening, at denne Sag er bedre i Sædeselskabets Hænder under den nuværende Bestyrelse af dette Selskab, end den vilde være i Statens Bestillingsmænds Hænder. — Jeg lægger ligeledes megen Vægt paa, at vi komme ind paa den Vej, at yde Bidrag til at faae Husmandsønner oplærte i Havedyrkning og i det Hele taget at faae Havedyrkningen i Forbindelse med de smaa Agerbrug fremmet. Digterne talde rigtig nok Danmark en Høve; men det er saa langt fra, at dette er Tilfældet, at Havedyrkningen i mange Egne af Landet staar overordentlig langt tilbage, og de Fremstrid, der ere gjorte paa enkelte Egne, ere snarere som Daser i Orkenen end egentlig Vidnesbyrd om, at de smaa Agerbrugere have faaet Diet op for den overordentlig betydelige Fordel, som de kunne have af at drive deres Agerbrug paa en mere intensiv Maade, næsten mere eller mindre som Havedyrkning. — Til § 26 har jeg tilladt mig at stille et Forslag angaaende den tekniske Skole, med hvilket jeg staar alene. Smid- lertid glæder det mig at have hørt saavel af den ærede Ordfører som af det ærede Medlem for Veile. Amts 3die Valokreds (Th. Nielsen), at den Tanke, jeg har havt ved at stille dette Forslag, har ikke ligget dem fjernt, men, som det ærede sidtnevnte Medlem udtrykte sig, har han ikke kunnet slutte sig til mit Forslag, fordi han tvivler om, at man kan opnaa et saa stort Bidrag af Kjøbenhavns Kommune. Det er min Mening, at, dersom Regjeringen og Lovgivningsmagten stillede sig paa en noget anden Maade til Kjøbenhavns Kommune, saa vel i denne Sag som i Almindelighed, vilde man let, i alt Fald meget lettere end nu, kunne opnaa større Bidrag af Kjøbenhavns Kommune til Die- med som det her foreliggende. Undersøge vi, hvorledes det Bidrag, som Kjøbenhavns Kommune tilbyder at yde til denne Sag — jeg skal her se bort fra Formen, hvorunder Kommunen har tilbudt det; det betragter jeg som et overvundet Standpunkt, og jeg antager, det vil komme til at foreligge saaledes, at Kommunen yder 92,000 Kr. i rent Tilskud — forholder sig til det, som Sta- ten yder, finder man, at Staten for det Første yder et Laan paa særdeles billige Billaar, men desuden tilbyder Regjeringen og Møtallet at yde 100,000 Kr. som Statens Bidrag, imod at Kom- munen yder 92,000 Kr. Samtidig dermed har imidlertid Kommunen ifølge, hvad der foreligger

oplyst for os, solgt til den tekniske Skole en Grund af Fæstningsterrainet for en Sum af 115,000 Kr., saa at det Tilskud, Kommunen yder, bliver i Virkeligheden kun en Del af det, hvortil denne Grund er anslaaet. Denne Sum, 115,000 Kr., svarer til en Kjøbesum for Grunden af 28 Kr. pr. □ Alen. De tidligere Medlemmer af Thinget kunne ved denne Leilighed ikke undgaa at faae tilbagekaldt i Grindringen, hvad der passerede for en halv Snes Aar siden i Anledning af Fæstningsarealets Salg. Jeg skal ikke besvare Thinget med nogen vidtløftig Gjentagelse af disse Forhandlinger, men kun minde om, at dengang fik Kjøbenhavns Kommune Fæstningsarealet overdra- get for en kontant Pris af 360,000 Rigsdaler, at betale i Løbet af 10 Aar uden Rente, hvilket svarer til noget over 300,000 Rigsdaler eller noget over 600,000 Kr. For denne Pris fik Kommunen hele Fæstningsarealet. Rigstignok blev der samtidigt dermed inddraget nogle Under- støttelser, som Staten godvillig, uden Forpligtelse, havde ydet til forskjellige kjøbenhavnske Institutio- ner; men da det stod i Rigsdagens og Regjerin- gens Magt, hvilket Dieblit de vilde, at inddrage disse aarlige Bidrag, er det under enhver Om- stændighed uberettiget at kapitalisere dem, naar man vil udregne Kjøbesummen. I Virkeligheden var Kjøbesummen ikke større end den, jeg har nævnt. Nu vil det ses, at Kommunen tager i Betaling for den lille Grund, som her er Tale om, over 1/6 af, hvad Kommunen har givet for hele Fæstningsarealet til Staten. Dersom ikke de fore- liggende Oplysninger saa levende havde tilbage- kaldt i Grindringen den mærkelige Handel, som da fandt Sted, saa vilde man ikke have havt den samme Anledning til at ændre sig over, at Kom- munen ikke vil give et større Bidrag til den tek- niske Skole i Kjøbenhavn end det, den her tilby- der. Det vilde dog i alt Fald være rimeligt, om Kommunen, naar der er Tale om at yde Bidrag til en Anstalt af denne Natur og samtidigt der- med faae en Grund solgt til en saa god Pris, som her er Tale om, stillede sig noget flottere overfor Sagen, end den her har gjort. Men ogsaa fra en anden Side set er der, forekommer det mig, ikke Opfordring for Staten til at yde saa stort et Bidrag, som her er foreslaaet, eller i alt Fald er der Anledning for den til at stille som Betingelse, at Kommunen yder et større Bi- drag end det, Staten skal yde dertil. Den ærede Ordfører oplyste, hvad der jo ogsaa har foreligget for Thinget i tidligere Samlinger, at Betsøget fra Provindserne ved den tekniske Skole i Kjøbenhavn et knap halvt saa stort som Betsøget fra Kjøben- havn, og det maa vistnok siges, at den tekniske Skole er af denne Grund overveienende at betragte som en kjøbenhavnsk Anstalt. Naar der er Tale om Anlæg af flige Skoler i Provindserne, har man ikke hidtil havt noget Exempel paa, at Sta- ten har ydet Noget dertil; tværtimod have vi jo